

Vážení zamestnanci,

v súvislosti s novoprijatým Zákonom o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 300/2025 Z. z. v znení neskorších predpisov dochádza k zmene právnej úpravy pre verejné vysoké školy a Slovenskú akadémiu vied (SAV) v oblasti duševného vlastníctva, a to prostredníctvom zmien Autorského zákona, Patentového zákona, Zákona o úžitkových vzoroch ako aj ďalších. Zmeny v oblasti práv duševného vlastníctva nadobúdajú účinnosť od 1.septembra 2026.

Nová právna úprava mení zákonné nastavenie práv k dielam a ďalším výsledkom duševnej tvorivej činnosti, ktoré sú vytvorené zamestnancami verejných vysokých škôl a SAV pri plnení ich pracovných povinností.

Vzniknutá situácia bola komunikovaná a riešená nielen na úrovni vedenia UNIZA, vrátane fakúlt a ostatných súčastí UNIZA, ale zároveň bola predmetom intenzívnej odbornej komunikácie medzi technickými univerzitami a SAV na Slovensku. Cieľom bolo nájsť riešenie, ktoré bude čo najmenej zasahovať do doterajšieho fungovania univerzity a jej zamestnancov. Výsledkom je nastavenie režimu, ktorý umožní pokračovať v doterajšom spôsobe fungovania, a to prostredníctvom dodatku k pracovnej zmluve.

Po podpise dodatku nebude potrebné uzatvárať osobitné dohody pri každom projekte, podnikateľskej zákazke, publikácii alebo inom výsledku. Obsahom dodatku je nastolenie právneho stavu v súvislosti s ochranou a nakladaním s predmetmi duševného vlastníctva tak, aby UNIZA bola schopná dodržiavať záväzky, na ktoré sa zaviazala, resp. sa zaviazá voči tretím stranám pri svojej činnosti, najmä v súvislosti s projektovou a podnikateľskou činnosťou UNIZA. Dodatky k pracovným zmluvám sa týkajú duševného vlastníctva, ktoré zamestnanec UNIZA vytvára v rámci svojej pracovnej činnosti na základe pracovnoprávneho vzťahu k UNIZA ako k svojmu zamestnávateľovi. Autorské a pôvodcovské práva zamestnancov zostávajú naďalej zachované. Po podpise dodatku Vám bude vyplatená jednorazová odmena vo výške 50 Eur, ktorá nemá vplyv na vyplácanie ďalších odmien v súvislosti s tvorbou predmetov duševného vlastníctva, ako sú odmeny za autorskú činnosť, za vytvorenie patentu a pod. V rámci novoprijatej smernice č. 275 [Nakladanie s duševným vlastníctvom v podmienkach Žilinskej univerzity v Žiline](#), ktorá reflektuje právny stav v oblasti ochrany predmetov duševného vlastníctva od 1.9.2026, je pre zamestnancov UNIZA stanovené aj tzv. dodatočné vyrovnanie, na ktoré majú zamestnanci nárok pri komerčnom využití vytvoreného duševného vlastníctva. Zisk z komerčného využitia duševného vlastníctva prináleží zamestnancovi v zmysle príslušných ustanovení smernice až do výšky 70 %.

Vzhľadom na obsah novej legislatívnej úpravy je potrebné zdôrazniť, že zamestnanci, ktorí sa podieľajú na projektovej alebo podnikateľskej činnosti zamestnávateľa, nebudú môcť v tejto činnosti pokračovať bez podpisu dodatku k pracovnej zmluve. UNIZA, ako prijímateľ finančných prostriedkov, je zmluvne viazaná dodržiavať svoje záväzky voči zadávateľom, objednávateľom, partnerom z praxe či projektovým partnerom. Z tohto

dôvodu zamestnanec bez uzatvoreného dodatku nebude môcť byť zapojený do projektovej a podnikateľskej činnosti UNIZA, pri ktorých je podmienkou účasti vysporiadanie práv k predmetom duševného vlastníctva a ich garancia zo strany UNIZA. Nejedná sa o sankciu zo strany UNIZA za nepodpísanie dodatku k pracovnej zmluve, ale o praktický dôsledok toho, že UNIZA nemôže voči tretím stranám zmluvne garantovať práva, ktorými sama v potrebnom rozsahu nedisponuje.

Pripravené dodatky k pracovným zmluvám_Vám budú predkladané na podpis v priebehu najbližších dní prostredníctvom príslušných personálnych oddelení. Dodatky k pracovným zmluvám budú podpisovať prioritne tvoriví zamestnanci, ako sú pedagogickí pracovníci, výskumníci a zamestnanci zapojení do riešenia projektov a podnikateľskej činnosti. Následne budú dodatky predložené na podpis aj ostatným zamestnancom UNIZA.

Vopred ďakujeme za spoluprácu a súčinnosť pri zavedení nového režimu do dennej praxe UNIZA.

Vedenie UNIZA